

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsánál.

LAPVEZER:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed

évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Kutyakiállítás.

Minden újságolvasó embernek illik tudnia, hogy a mult napokban kutyakiállítás volt a Tatterszállban. Mert hát nagy dolog az ilyen kutyakiállítás. Még főhercegek és főhercegasszonyok is melegen érdeklődnek iránta és a szakértő zsüri méltóképen meg is jutalmazza a nemes állatokat, míg a szegény kutyák maguk sem tudják, milyen kiváló érdemek folytán pottyannak bele a pazar kitüntetésbe.

De hát arra való a zsüri, hogy megállapítsa, ki a jó kutya, ki a hűségese kutya, ki szolgálja leghibebben a gazdáját és ki érdemel első, vagy második díjat, ha nem is mindjárt ágyúgyári igazgatóságot, államtitkárságot, főpolgármesterséget, bárótságot, — vagy titkos tanácsosságot.

Mert hát mi a kutyának az ő érdeme? Jó kutya az, aki vakon, gondolkodás nélkül lesi a gazdája intését és föltétlenül engedelmeskedik, minden kutya — meggyőző dőse dacára is, a gazdája szavának. Ugat ha kell, — sokszor, ha nem is kell. Harap, ha a gazdája parancsolja, amiért szívesen eltűr egy-egy oldalbarugást is, vagy akár egy kis arculöpést is, ha nem is éppen valamely politikai klub előszobájában, akármilyen közönséges munkásember részéről.

Igen, ilyen a jó kutya. És teszi mindezt a koncert, sőt nem bánja, ha a koncert egy kicsit meg is — *sózádk* a számára.

Vannak azután olyan kutyák is, akik a vadászat terén szereznek érdemeket és ezáltal vannak a gazdájuk szolgálatára. Vadászak nyulra, sőt rókára, sőt még farkasra is, s ilyenkor nem bántják a rókát. És amellet a vadász-kutyák kisebb igényűek; megelégszenek a kukurica-milével is.

De hát a koncon kívül más jutalom is kell a kutyácskáknak. Valami kis kitüntetés, valami kis külön elismerés, első díj fajmagyar kutyáknak, második díj görbelábú, görbeorrú kis daxliknak és így tovább.

Ezért néha a Tatterszállban szemlélt tartanak felettük, megismogatják, megjutalmazzák őket. (Az idén — úgy látszik — a vadász-kutyák háttérbe szorultak.)

Persze, mi a viláért sem akarunk rosszmájúak lenni és is-

mételjük, hogy semmiesetre sem akarjuk összetéveszteni a tatterszáll kutyakiállításait az ágyúgyári igazgatósággal, államtitkársággal, főispánsággal, megymással.

Nem. A viláért sem . . .

Ujabb vérvád Sárospatakon.

Nyöszörgő női hang az éjszakában.

Valahányszor Magyarországon a tavaszi szelek utra kelnek, évről-évre mindig új szárnyakat ölt az a tradicionális, középkori ostobaság is, hogy ilyenkor a zsidók — egyéb dolguk nem lévén — keresztény vérré szomjaznak és persze nincs is nyugtat addig, amíg valami szezon-szerű rituális gyilkosságot el nem követnek.

Tiszaeszlár óta szomorú híreségre tett szert Magyarország ebben a tekintetben. Az orosz zsidóüldözés az "orosz állapotokkal" igen könnyen magyarítható és érthető. Hiszen, ha valami antiszociális, kulturáellenes, középkori izű borítóságot akarunk ostorozni, mindjárt Oroszországot emlegetjük és az orosz állapotokat pellengérezzük ki. A romániai zsidóüldözés is könnyen elintézhető téma. Egyszerűen azt mondjuk, hogy: "balkáni viszonyok, balkáni kultura, balkáni erkölcsök", — és máris készen vagyunk a kritikával.

Nálunk azonban nagyon szokás haragudni, ha az ugynevezett művelt Nyugat Magyarországot is a Balkán-államok sorába helyezi és a párisi lapok Budapest helyett Bukarestet írják.

Nos, mi nagyon távol állunk attól, hogy a kiforrás stádiumában levő, gyönyörű reményekre jogosító magyar kulturákat egy nivóra akarnók helyezni a balkáni kultúrával. Ellenkezőleg: mi is a magyar kultura szerény harcosai vagyunk, s a magyar kultura sebeit feltakarani éppen nem kellemes kötelességünk.

Annál jobban fáj nekünk, hogy most megint a régi, hírhedt és neveléses vérvád kérdésével vagyunk kénytelenek foglalkozni, a

sárospataki állítólagos rituális gyilkossággal kapcsolatban.

Mint ahogy minden évben feltűnik a fiemei cápa, a tengeri kígyó, vagy a tótokat eszmástól megevő farkas, — azonképen a szegény zsidók is felfalnak nálunk minden évben legalább egy-két keresztény gyermeket.

Legutóbb Sárospatakon a katolikus tanító eselédje lett a rituális legenda hőse. A cs ndőrség nyomoz. Persze semmit se nyomozott ki. Amint hogy azzal tisztában is van minden művelt és józangodolkozó ember, hogy a zsidó rituális gyilkosságok meséje egy szégyenletes, középkori ostobaság. A vi ágért sem akarunk filozemita szíabon tündökölni, — de hiszen ma a legelfogultabb antiszemitizmus sem ilyen dajkaeszkében keresi vádjait a zsidók ellen. Annál sajnálatosabb, hogy nálunk évről évre felbred Tiszaeszlár szelleme, s ilyen nevelésesen naiv vádakkal áll elő, mint a legutóbbi sárospataki esetben, a melyről részletes tudósítunk alább következnek.

Sárospatakon péntek reggel óta elterjedt az a hír, hogy a zsidók egy pincébe levittek egy fiatal keresztény leányt, akit ott meggyilkoltak és vérét vették. Több verzió kering a hírre vonatkozólag, s állítólag a katolikus tanító eselédje lenne az áldozat, aki már pénteken reggel eltűnt és azóta sem került meg. Többen azt is látni vélték, amint több nagy szakállas zsidó hurcolta a leányt a Moskovits-féle szesz-nagykereskedő cég városvégi bor-pincéjébe.

A köznép körében különösen élénk eszmecsere tárgyát képezi az

ügy, s szentül meg vannak győződve, hogy rituális gyilkosság történt.

Mint ilyen esetekben rendszeren történni szokott, élénken háborzongató a dolgot s olyan háborzongató rémmesék keringenek a zsidók kegyetlenségéről, mint akár a közép kori zsidóüldözések annáseiben.

Vannak pataki vénasszonyok, akik még ma is hallják a szerencsétlen leány eszeveszett sirását, s bár a pincében senki sem található, onnan még most is kísérteties zaj és nyöszörgés szokott állítólag éjszakánként felhallatszani.

Megkerestük ebben az ügyben a sárospataki csendőrséget, ahonnan a következő információt nyertük:

Pénteken reggel megjelentek a csendőrségen Majoros József és Kiss Károly közművesek, akik állítólag a Moskovits-féle szeszraktár pincéjéből egy leány sirását hallották. Rituális gyilkosságnak tartja a dolgot maga Majoros is, s alighanem ő terjesztette el a városban a szörnyű rémhíreket. Különbön a csendőrségnek az a közege, akivel ez ügyben telefonice beszélünk, maga is hibbant agyvelejének tartja Majorost, aki az ügyet feljelentette.

A csendőrség azonnal hozzálátott a nyomozáshoz, de a pincében semmi olyant nem találtak, ami a vádaknak csak alapjául is szolgálhatna.

Nyilvánvaló, hogy a régi dajkamese támadt fel s az állítólagos rituális gyilkosság természetesen légből kapott rémlátás, vagy rosszakaratu koholmány.

Egyébként a vizsgálat most is folyik. Az persze nincs kizárva, hogy történetet abban a pincében valami, ami egy lánynak okot adhat a sirásra, ha mindjárt nem is hosszuszakalú zsidók karmai között . . .

Miklóssy püspöki ki-

nevezése? A magyar görög-kath. egyházmegye püspökének kinevezése már számtalan kombinációra adott alkalmat. Legújabbban, állítólag „jó fográsból” nyert értesülés alapján azt is tudni vélik, hogy a kinevezés már meg is történt és publikálása csak napok kérdése. A magunk részéről fentartással közöljük a hírt, hogy az új püspök Miklóssy István sátoraljaiújhelyi főesperes.

„Juri” levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték

1 KORONA

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papirkereskedésében.

Lapunk mai száma 4 oldal.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A közigazgatási bizottság havi ülését, amelyet rendszeresen minden hó második hétfőjén szoktak megtartani, ebben a hónapban kivételesen ma, szerdán délelőtt tartották meg, minthogy közbeestek a pünkösdi ünnepek.

Nagyobb fontosságú ügyek nem igen kerültek tárgyalásra az ülésen, amelyen *Meczner Gyula* főispán elnökölt.

A közigazgatás április havi állapotáról részletesen beszámol az alispáni jelentés, amelynek fontosabb részeit az alábbiakban ismertetjük.

Az alispán jelentése.

Személyi ügyek.

Saujhely városnál *Bogyay Béla* közig. tanácsos állásába visszahelyeztetvén hivatalát április hó 14-én átvette, e naptól *Rakmányi Jenő* gazdasági tanácsos a főjegyzői teendők ellátása alól felmentetett és a szabadságon levő *Pataky Miklós* főjegyző helyettesítésével *Márton Elek* h. közig. tanácsos bízott meg. *Ifj. Szalontay Mihály* kiscesési bíró állásáról lemondott, *Tarcal községben Szabó István* községi közigyám és *Tóth József* községi bíró elhaltak *Bodzásujlakon* az elhalálozás folytán megüresedett községi bírói állásra *Saitanics János* a törvénybírói állásra *ifj. Hornyák János* választott meg. *Veletjei* anyakönyvvezető helyettesé *ifj. Haraszthy István* neveztetett ki, *Geppel Ferenc* kistárkányi s. jegyző elhalálozott. *Füzesséry László* szécsmezői körjegyző április 12-én elhalt helyette körjegyzői *Verebélyi József* választott meg. A keleni s. jegyzői állásra *Prokop József* okl. s. jegyző választott meg.

Vily, Vitány, Széphalom, Alsóregmező és *Mikóháza*n általános és *Bodzásujlakon* részleges tisztújítás tartottak. Ugyiszintén *Nagytárkányba, Kistárkányban, Agerenyőn*.

Rácz Jenő sárospataki jegyző anyakönyvvezető fegyelmielég pénzbüntetéssel sújtott. Fegyelmi eljárás volt folytatva *Béla és Kemechey Béla* körjegyzők ellen. Továbbá fegyelmi eljárás lett elrendelve *Turián Gábor* kisberesznyei körjegyző ellen. *Hledonik János* mezőlaborci körjegyző fegyelmi eljárás alatt áll.

Közrendészet.

Nevetesebb bűnesetek a múlt hó folyamán nem fordult elő.

Tűzesetek a lefolyt hónapban 29 esetben fordultak elő a vármegye területén.

Amerikába kivándorolt 274 egyén. Amerikából visszatért 196 egyén.

Utlevél iránti kérelem az elmúlt hó folyamán 363 érkezett be s 325 állítottatott ki. Visszautasított 38.

Katonaság.

A folyó évi fősorozások befejeztettek s eredménye a következő:

Felhivatott az I., II., III. korosztályból 10842 hadköteles. Ebből megjelent 4677 hadköteles. Távolaradott 6165 hadköteles. Magasabb korosztályból megjelent 38 hadköteles. Besoroztatott 1185 hadköteles. Megyei átlag százalékban 25-1 százalék.

Közlekedésügy.

Az utak állapota általában mindennél jó volt, kivéve a szinai járást, ahol az utak felette megrongálódtak, továbbá a homonnai járást, ahol egyes helyeken vízduzzadások keletkeztek. *Lovag Skoda Károly* wieni lakos, *mezőlaborci* nagybirtokos a tótalmád—virava—laborcerévközut kiépítésére 8000 koronát küldött a mezőlaborci főlzolgabíró címére.

Mezőgazdaság.

A termés jó eredménnyel kecsegtet. A múlt hóban előfordult hó és fagy a szőlőben és gyümölcsben — különösen az alsó járásokban — tetemes kárt okozott.

A szinai járásban a főlzolgabíró jelentése szerint nagy takarmányhiány észlelhető.

Közegészségügy.

A közegészségügy állapota az elmúlt hó folyamán általában kedvezőnek volt mondható. Csak szórványosan léptek fel járványos betegségek, amelyek azonban mindenütt enyhé lefolyásúak voltak.

A szinai járásban a közegészségügy állapota javult.

Két levél.

Báró Sennyey Miklós levelet intézett a közigazgatási bizottsághoz, amelyben megköszönte a *Sennyey István* báró halála alkalmából kifejezett meleg részvételt.

Eiszmann Oszkár pénzügyigazgató pedig távozása alkalmából bucsulevelet írt. A nagyon meleg hangu rokonszenves, gyönyörűen megírt levél azonban nem gyakorolt mélyebb hatást a közigazgatási bizottságra. Szárazon, fagyosan tudomásul vették a pénzügyigazgató bucsuzását.

Nem kell iskola.

A tanfelügyelő jelentésében többek közt a paphazai iskolaügy rendezéséről is referált. A paphazai községi képviselőtestület ismételtén kijelentette, hogy nekik semmiféle iskola nem kell, sem állami, sem felekezeti. A tanfelügyelő a község autonómiájának megvonását javasolja a közigazgatási bizottság azonban kimondta, hogy a községet rá kell szorítani törvényes kötelezettségének teljesítésére.

Gyermekek a korcsmában.

Ugyancsak a tanfelügyelő jelentése szerint a községekben nem respektálják azt a szabályrendeletet amely a tanköteles gyermekeket a korcsmázástól eltiltja. Előfordul, hogy 10 éves gyermekek holtrészegen fenteregnek a korcsmaiban, a szülők vétkes könnyelműsége folytán.

A bizottság elhatározta, hogy megkeresi a csendőrséget aziránt, hogy a fentebb említett szabályrendeletnek érvényt szerezzen.

Egyéb ügyek.

A kereskedelmi miniszter leiratban adja tudtul, hogy a vasuti menetrend módosítására vonatkozó kérésnek már eleget tett és a kért hálókocsikat bekapcsoltatta.

Nagyobb vitát keltett a nagykemencei orvosi kör székhelyének *Homonnára* leendő áthelyezése. Az ügy nem is nyert végleges megoldást, hanem az alispánt újabb javaslattevére utasította a bizottság.

Ezekon kívül még számos apróbb ügy tárgyalatott le.

A kassai püspök zempléni bérmautja.

Fischer-Coibria Agost dr. kassai megyéspüspök jövő szombaton, május hó 17-én kezdi meg zempléni bérmautját s azzal kapcsolatos egyház- és iskolalátogatásait.

17-én reggel érkezik *Legenyé-alsóimhályba*, ahonnan kocain *Laszócra* megy. Itt a laszóczi és nagy-kázmúri bérmálandóknak osztja ki a bérmálás szentségét.

Délután 3 órakor *Barancsra* érkezik a főpásztor, ahol a cölkei és imregi hívek is összesereglenek. A szertartások végeztével *Töketerébre* megy, ahol még este pápai áldást oszt.

18-án, vasárnap délelőtt kiszolgáltatja a bérmálás szentségét az elébe járulóknak. Délután 3 órakor *Párnóra* érkezik, ahol még a délután folyamán bérmál.

19-én, hétfőn délelőtt *Saacsurban* délután *Magyórsfaluban* osztja ki a bérmálás szentségét a püspök; éjszaka *Homonnára* megy.

20-án, kedden délelőtt *Petecsén*, délután *Görögnyájn* bérmál. Estére *Homonnára* visszatér.

21-én, szerdán délelőtt *Udvar* délután pedig *Felsőkörtvélyesen* funkcionál, ahol a paphazi hívek is összesereglenek.

22-én, csütörtökön *Homonnán* bérmál az egyházfejedelem s az Urnapi körmenetet is Ő vezeti. Délután *Szerelesen* végzi a szertartásokat, este *Laborcmezőre* érkezik. Itt és *Mezőlaborcon* másnap bérmál.

24-én, szombaton délelőtt *Szinán*, délután *Cirókahosszmezőn*.

26-én, vasárnap délelőtt *Ormezőn* ahova a sztárai hívek is jönnek, délután pedig *Nagyimhályban* osztja ki a bérmálás szentségét a főpásztor.

26-án, hétfőn délután *Nagysebb* délután pedig *Batka* kerül sorra a hegyi és máci hívekkel.

Estére *Zemplénvásárhelyre* érkezik, ahol kedden 27-én bérmál. Az éjszakát *Gálszécson* tölti utközben a booskói fiúis templomot látogatja meg.

28-án szerdán *Nagyazarban* és *Peletjén* osztja ki a bérmálás szent-

ségét, Innen este *Gálszécson* tér vissza.

29-én, csütörtökön *Gálszécson* fejezi be bérmakörutját a püspök, ahonnan visszatér székvárosába.

Szilvásujfaluba és *Alsókörtvélyesre* az új templomok fölépültével látogat el a főpásztor.

A Greiner-cég csődje

Megszökött a cégtulajdonos.

Pár héttel ezelőtt ország-szerzte a szenzáció erejével hatott a *Greiner-féle* nagy fakereskedő cég fizetési képtelensége. Szemplén is közelebbről van érdekelve a dologban, amennyiben a cég *Tolesván* nagy gőztűrészt telepet létesített.

A hatalmas *Greiner-cég* váratlan fizetési képtelensége a gazdasági helyzet országos válságával magyarázható. A gazdasági válság már számos nagy cég bukását eredményezte, de a *Greiner cég* inzulenciája különösen érzékenyen érinti az üzleti világot, mert az inzulenciában az összes nagy budapesti intézetek érdekelve vannak. A cég vidéki összeköttetései révén ország-szerzte számos vidéki érdekeltiségre is súlyosan nehezedik a több milliós fizetési képtelenség.

Körülbelül két hónapja, hogy az ügy nyilvánosságra került, és a hitelezők hozzáláttak valamely, — lehetőleg békés, — meg egyezés létesítéséhez.

A dolog azonban nehezen ment, mert kiderült, hogy a hitelezőknek még akkor is csak csekély kvóta jut, ha esetleg sikerül értékesíteni a cég egy szerződését, amely a rengeteg passzívával szemben az egyetlen számbavehető érték.

A *Greiner család* a maga részéről 180,000 korona hozzájárulást ajánlott fel a meg egyezés céljaira.

Az érdekelt nagy pénzintézetek átvizsgáltatták a cég könyveit, s megállapították, hogy a fentebb említett szerződés értékesíthetése esetén, hozzászámítva még a család által felajánlott összeget is, körülbelül 30 százalékos kvóta jutna a hitelezőknek. De ez is csak fiktiiv dolog, mert a szerződés értékesíthetése bizonytalan.

A hitelezők tehát megint a családhoz fordultak, hogy javítsák meg ajánlatukat, és az egyezés érdekében emeljék fel a megajánlott hozzájárulási összeget.

Mialatt a hitelezők a családdal ilyen irányban tárgyaltak, a dologban egyszerre szenzációs fordulat állott be.

Greiner ugyanis a további tárgyalások elől megszökött. Már több mint egy héttel ezelőtt hirtelen eltávozott a fővárosból, is-

Kozmetikai

arc szépítő intézet Sátorajaujhely Petőfi-utca 14. „Elite“ fényirda udvarban.

Arc massage, arc gőzölés, arc vibráció, villannyal arc szőr eltávolítás és mindennemű szépség hibák eltávolítása stb. Amerikai módszer!

meretlen helyre. Hollétét senkivel sem tudatta, de alapos gyanu, hogy Amerika felé vette útját.

A cégnek nincsen más olyan meghatalmazottja, akivel a meg-egyezés kérdésében a tárgyalásokat folytatni lehetne, így hát az egyezségi tárgyalások egyelőre megakadtak.

A hitelezők szerint valószínűleg kénytelenek lesznek a Greiner vagyona rá csődöt kérni.

Kereskedelmi és pénzügyi körökben eddig is nagyon élesen kommentálták a milliós cég váratlan fizetésképtelenségét, de most különösen szenzációs feltűnést kelt a Greiner hirtelen eltűnése.

Dolgozik a szünügyi bizottság. Megint egy lépés hátrafelé.

Ujhely városának szünügyi mizériái most ismét aktuálisá váltak, a szünkerületi közgyűlés legújabb határozata folytán, amely szerint az ujhelyi szüni évad a jövőben rövidebb lesz, mint eddig volt. Május hó 5-én Eperjesen ment végbe a nevezetes közgyűlés, amelyen természetesen az ujhelyi szünügyi bizottság is képviseltette magát. Es — hála szünügyi bizottságunk áldásos működésének — elértük azt a fontos kultureredményt, hogy Ujhelyben mindössze hat hétig fog tartani a szüni szezon.

Mezei Kálmán szünigazgató eredetileg arra volt kötelezve, hogy évenként két és fél hónapos szüni szezont rendezzen városunkban, Ime, az 1910-iki szerződés a következőket mondja:

„A polgármester bérbeadja Mezei Kálmán igazgatónak a város tulajdonát képező színházat és mellékhelyiségeit felszereléseivel együtt, abból a célból, hogy tartulatával abban 1910. évi december 1-től 1911. január hó 15-ig és 1911. évi március 18-tól április hó 18-ig terjedő időben 80 szünielőadást tartson.“

Ezért a szolgáltatásért, vagyis 80 előadás rendezéséért kapta meg Mezei az 1000 korona szubvenciót a várostól.

Később a szüniévad terjedelmét fokozatosan megnyirbálták, mindig kevesebb előadás megtartására kötelezték az igazgatót, de a szubvenció most is 1000 korona maradt.

A következő évad már csak két hónapig tartott, vagyis december 1-től január 30-ig. Most pedig szerencsésen hat hétre redukáltak a szezon tartamát, és ezzel szemben még arról is szó van, hogy a mozi bérletét a szubvenció emelésére fordítsák.

Tehát nagyobb szubvenció és rövidebb szezon. Ha így megyünk tovább, akkor nemcsak az azt fogunk fizetni Mezeinek, hogy egyáltalán ne is jöjjön Ujhelybe. (Ami talán nem is volna valami nagy kár.)

A szünkerület alaposan beviláslasztott Mezei Kálmánba. Művészi tekintetben jóformán semmit sem nyújtott. Az első évben legalább némi sujt fektetett arra, hogy éne-

keseinek hangja is legyen. Legutóbb már csak egy valamire való énekesnője volt.

Tudomásunk van arról, hogy az 500 korona óvadékot Mezei sohasem fizette be a város pénztárába. Még anyagi garanciát sem képez nyújtott arra, hogy megfelelő szerződéseket eszközöljön.

A Mezei szerződés idején Szalóki is kérte a kerület elnyerését. Szalóki konzorciumának előzetes ujhelyi szereplése a legszebb reményekre jogosított. Vérteli művészember, akinek művészi ambíciói is vannak. Bemutatott táraulataikkal külföld és nagyobb volt, mint amilyent Mezei valaha csak ígért is.

Személyében megvolt egy a művészi, mint az anyagi garancia az előadások nivójára nézve. Kicsinykedéseken múlt, hogy meg nem kapta ezt a szünkerületet. De hát a szünügyi bizottságnak inkább Mezei kellett.

Mindebből pedig az a tanulság, hogy a szünügyi bizottság nem áll hivatása magaslatán és feladatának megfelelően nem képes. Szomorú vizsgálás, hogy ez nemcsak nálunk van így, hanem ország-szerte általános a panasz a szünügyi bizottságok ellen, amint azt a szegedi és más esetek igazolják. Ez a rendszer nem fogja művészetit kulturánkat felendíteni.

Hanem legalább annak örülünk, hogy Mezei ezután csak hat hétig fog bennünket előadásával szereztesíteni.

Jegyzők internátusa. Melyik telket adja a város?

Amikor a jegyzői internátus kérdését felvetették, nekünk is volt alkalmunk érdemben hozzászólni az ügyhöz, s annak idején kelő részletességgel informáltuk is olvasóinkat a dolgról.

A város a maga részéről telket ajánlott fel az internátus céljaira, azonban éppen a teltek kérdéskörül meríttek fel némi differenciát s tegnap délelőtt a városházán szükebbkörű értekezlet folyt a megfelelő teltek megállapítására nézve.

Előszó Eudre, a jegyzői internátus létesítésének legagrabább szövegíróje, Rácz, Kolozsy és Hubay jegyzők kíséretében felkereste a polgármestert, és a főmérnök bevonásával beható eszmecsere folytattak az internátus helyére vonatkozólag.

A város eredetileg a Matócsy Etele és Molnár István utca vonalában a régi szemettelep telkét lett volna hajlandó felajánlani az internátus céljaira, minthogy ez azonban nem bizonyult megfelelőnek, most a Bretz-téle telkek mögött fekvő városi terület átengedéséről van szó.

Egy ilyen bizalmasabb jellegű megbeszélés kapcsán természetesen nem került a dolog értelmes döntés alá, ha azonban az érdekeit jegyzői körök ezt a telket megfelelőek találják úgy az ügy ilyen értelemben fog a képviselőtestület elé terjesztetni.

HIREK.

— **Lelkesi kinevezés** Toma László mezőzombori gör. kath. lelkész, Papp Antal hajdudorogi e. m. apostoli adminisztrátor a sárköz-ujlaki jávodalomra nevezte ki. Utóda valószínűleg Véghő Dániel hajdudoroghi kaplan lesz.

— **Az ügyvédi kamarából.** A kaszai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Engel Bernátot Homonna és dr. Steinfest Ödönt Királyhelmece székhelyű ügyvédi lajstromába folytatónak felvette.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Halász Józsefet, a megyei általános bank igazgatóját. Neje, szül. Zinner Berta höfön, f. hó 12. hosszas szenvedés után meghalt. A jótékonyágáról ismert köztestületben álló uró halála nem csak a szűkebb rokonság körében, hanem igen széles körben keletkezett özön, mely gyászt Temetése tegnap ment végbe általános részvét mellett.

— **Meghurcolt ügyvéd.** Az „Est“ vasárnapjában Dr. Polgar Ernő szüneli ügyvéd ellen „Arveres 60 filler határak miatt“ címen egy nyilatkozat jelent meg Nagy József debreceni szüstermeister nevében és hangu kommentár kíséretében. Dr. Polgar erre levelet intézett az „Est“ szerkesztőségéhez, amelyben a való tényállást ismertette és sorainak közlést kérte. Minthogy az „Est“ — úgy látszik — nem hajlandó rektifikálni a rossziszemű közleményt, Dr. Polgar hozzánk fordult helyesbítő sorainak közlése iránt. Mai számunkban helyesbítése miatt már nem közölhetjük Dr. Polgar nyilatkozatát, s az ügyvel jövő számunkban fogunk foglalkozni. Most csak annyit említek meg, hogy Dr. Polgar a cikk írója ellen a bünvádi feljelentést megtette.

— **A városi dalárda alakuló közgyűlése.** Múlt számunkban megírtuk, hogy a városi dalárda ügye immar a megvalósulás stádiumában van. Szombat, f. hó 17-én lesz az alakuló közgyűlés. A gyűlés d. u. 5 órakor fog megtartatni a városháza tanácstermében.

— **Növegyeleti közgyűlés.** A Sátorajuhelyi Izs. Növegyet f. hó 18-án délután 3 órakor tartja rendezési közgyűlést az Izs. htköz-ség tanácstermében a következő tárgyszorokkal: 1. Titkari jelentés az elmúlt évről. 2. A szüvizsgáló bizottság jelentése. 3. Határozat a felmentvény megadása tárgyában. 4. Négy szüvizsgáló bizottsági tag választása. 5. Esztelges indítványok.

— **Elnöki körlevél.** A Zemplén vármegyei társadalomvédő egyesület t. tagjait kérem, hogy folyó hó 18-án azaz vasárnap délelőtt 9 órakor a vármegyei háza nagytermében tartandó üléshen megjelenjen szükekedjenek. Sátorajuhelyi, 1913 május hó 10. Tárgy: Elnök választás Mezner Gyula t. b. elnök.

— **Nagy tűz Takosányban.** Takosányban f. hó 8-án este 8 órakor kigyuladt gróf Wenckheim fűrészgara, mely ez időszertül Neuberger cég használatában volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A gyar területén levő kész fa anyag meglett mentve, de a kár így is több száz ezer koronára rug, amely azonban biztosítás révén megtérül.

— **Sulyos balesetek az iparvasutaknál.** Varamonozó erdősegeiből egy iparvasut szállítja ki a faterméket. Egy helyen oly hirtelen kanyarulatnál tekerőzik a vágány, hogy a vonatvezető előtt ott teljesen bezárul a kilátás és folytonos fűtyjelzéssel tudtal adja érkezését. A múlt héten azonban hiábavalók voltak hangos jelzései, mivel egy 70 éves süketnéma asszony éppen a kanyarulatnál haladott a vonat előtt s midőn a mozdonyvezető megpillantotta már késő volt, mert oly

hirtelen meg nem állhatott és így a vonat kereké alá került, melyek halálra gázolták. — A másik szintén halálal végződött baleset szüneli Koskócz volt. Fröhlich Vilmos fatermelő erdőkezelője Vámos István egy 30 éves erőteljes és értelmes tisztviselő egy talpfallal megrakott koscialra jött le az iparvágányon. Ő maga kezelte a féket és mégis megtörtént azon szomorú eset, hogy a kocsi kizökkent a vágányból és felborult. Vámos pedig az árokba zuhant, hol tethetetlen helyzetében a kocsiira illesztett farakonca alházt megnyomta. A segély rögtön érkezett és habár külsőleg mi nyoma sem volt a sérülésnek, hashártyagyulladás kapott, mely öt napos szenvedés után halálát okozta.

— **Szerencsétlenség a fűrésztelepen.** A hanajnai bükkfaipar részvénysársaság nagymihályi telepén e hó 7-én végzetes szerencsétlenség történt. Hupp János 45 éves gyári munkást a fűrészgép elkapta és összeroncsolta, úgy annyira, hogy rövid szenvedés után a nagy vérzés következtében meghalt. A szerencsétlenül járt munkás eddig Hanajnon dolgozott és csak rövid idő óta dolgozott a nagymihályi fűrésztelepen. Ötvennyel kívül kilenc gyermeket hagyott hátra.

— **Regi bűn.** Öt éve történt, hogy Bodrogkeresztúr község határában meggyilkolva találták Müller Salamon házalót. Öt évig hiába keresték a gyilkost, mígnem most Szabó Imre bodrogszerdahelyi esendőrmester kinyomozta Suhajda Sándor személyét, akit letartóztattak.

— **Munkás a romok alatt.** Egy mezőlaborci leégett és most újból épülő ház mellett, Buhla János 15 éves fia napszámosként segédkezett. A kőművesek meghagyásából hozzáfogott egy téglából épült nagy sütőkemence lebontásához, amely egynehány csákányütés után összeomlott és maga alá temette a fiatal fiut.

— **Bércokocsok egymás közt.** Hétfőn éjjel Lenkovits Mihály és Babincsik János bércokocsok bevették Dankó Mihály bércokocs Jókay-utcai lakásának ablakát. Dankó utánuk szaladt az utcára a feleségével együtt, aki éjjeli pongyolában volt. Az utcán parázs kis kavargás keletkezett, amelynek során Dankó Mihály igen kényes részén szenvedett sérülést. Dankó az eseteit bejelentette a rendőrségen s a tettesek megbüntetésén kívül a bevert ablakért kártérítést is követel.

— **A városi mozgósínházban** holnap csütörtökön este lesz a legközelebbi előadás. A főszámban „Kulisszák mögött“ című darab, amelyben a főszerepet Henry Semon a Garol Hama hírneves alakítója játssza. A darabban automobil és repülőgép üldözések szerepelnek és így izgató látványosságban lehet részünk. Vasárnap szenzációs műsor lesz, amennyiben Sarah Bernhard és társai játszik az „Erzsébet angol királyné“ c. nagy drámát. Ezen film drágaságára való tekintettel az esti előadáson a helyárak 50 százalékkal felemlétnéki.

Nyílt-tér.

Sátorajuhelyből való elköltözésunkor nem vehetem kedves barátaimtól és jó ismerőseimtől búcsút. Ezután mondok Isten hozzádot. Kérem továbbra is tartsanak meg jó indulatukban.

Üdvözlettel
Klein Jenő.

Szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

SZÁMOZÓ GÉP

VILLANYERŐRE BERENDEZET KÖ NYVNYOMDÁJA

LYUKKASZTÓ GÉP

SATORALJAUJHELY, RAKÓCZY-UTCZA 1. SZAM.

TELEFON: 10 SZAM.

ALAPITTATOTT 1889-BEN.

TELEFON: 10 SZÁM.

Eljegyzési és esküvői értesítések,
névjegyek és báli meghívók a leg-
izlésebb kivitelben készíttetnek.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

INGYEN ráfizetés nélkül becserél öreg használt **gramofonlemezeket** ujakra **WAGNER „HANGSZERKIRÁLY“**
Budapest, József-körút 15.
Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Gazdasági vasuti felszerelés,
circa 800 f. méter sín pár
két váltóval és 8 darab
vaslóré **E L A D Ó.**
Bővebb felvilágosítást nyújt:

EISERTH ISTVÁN
ifj. Miklós Béla gondnoka

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON NAGY ARANY ÉREMMEL KITŰNTETTE.
A KASSAI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.
Mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
KASSA, FŐ-UTCZA 10. SZAM I. EMELET.
Állandó butorkiállítás!

Husz hold legelő
Örös határában bérbé-
adó. Bővebbet Altman
ugyanott.

Három gépirásban teljesen jártas kisasszony azonnali be-
lépésre kerestetik. Gyorsírás-
ismerők előnyben részesülnek.
Cím a kiadóhivatalban.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljaujhely.

Fiatal ember könyvelői
esetleg ügyvédi irodában ir-
noki állást keres. Szives meg-
kereséseket „Törekvő“ jel-
gére a kiadóba kérek.

1952 1913. Tk. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Bodnár Jánosné Szekeres Juliána saujhelyi lakos végrehajtási szervenő elleni 584 kor. 04. fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék (sátoraljaujhelyi kir. járásbíró) területén levő a Sátoraljaujhely r. t. város határában fekvő a sátoraljaujhelyi 2198 sz. betétben A. I. 1. 2. sor 820 és 821 hrsz. alatt felvett kert és házból álló jószágtesztől Bodnár Jánosné Szekeres Juliána B. 4 alatti 1/2 rész jutalékára 2045 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1913 évi május hó 31 (harmincegy) napján d. e. 11 órakor a kir. törvényszék árverési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Arverezni szándékozők tartozoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát vagyis 204 kor. 50 fill. készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-c. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §. kijeitelt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előlegz előleges elhelyezéséről ki-

áltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság megállapítja miszerint:

1. A fenti ingatlan kikiáltási ár 23 részénél alacsonyabb vételárban le nem üthető,

2. hogy azon árverelő aki a kikiáltási árat meghaladó ígéretet tesz köteles nyomban a leütés után bánatpénzét az általa ígért vételár 10 százalékáig kiegészíteni, miha elmulaszt ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben mint árverelő többé részt nem vehet.

Kelt Sátoraljaujhelyben a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1913. március hó 14-én.

Makó sk.,

kir. törvszéki jegyző

ÜZLETI, GAZDASÁGI ÉS
PÉNZTÁRI KÖNYVEK

JUTÁNYOS ARON
KAPHATÓK

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

SÁTORALJAUJHELY.

Telefon 10 szám. ** Telefon 10 szám

Hirdetések felvétetnek

a Felsőmagyarországi

Hirlap kiadóhivatalában.